

ศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

สมนึก วิโนทัย¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ ศึกษาศักยภาพการบริหารจัดการ และความสัมพันธระหว่างตัวแปรด้านการบริหารจัดการกับศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นสมาชิกจำนวน 249 คน และผู้บริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านอำนาจการหรือสั่งการ ศักยภาพการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านลูกค้า ตัวแปรด้านการบริหารจัดการมีสหสัมพันธ์ทางบวก ($r=0.65$) กับศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p \leq .05$

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, ศักยภาพ, วิสาหกิจชุมชน

¹อาจารย์, สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก
ที่อยู่: ซอย มิตรภาพ 21 ตำบล ในเมือง อำเภอเมืองพิษณุโลก พิษณุโลก 65000
Email: Nuekptk2492@gmail.com

Management Potential of Community Enterprise Groups in Pakthor District, Ratchaburi Province

Somnuek Winothai¹

Abstract

The main purposes of this research were to study the management potential and the relationship between management variables and management potential of the community enterprise groups in Parkthor Distrist, Ratchburi Province. The sample consisted of 249 members and 11 executives of the community enterprises. The instruments used to collect the data were questionnaires and interview schedules. It was found that the overall level of management was at a high level, the highest level being the direction or command. Potential for management was at a high level, the highest level being the customer. Management variable was associated positively ($r=0.65$) with management potential significantly at $p \leq 0.05$

Key words: Management, potential, community enterprises

---

¹Lecturer, Public Administration, Phitsanulok University, Phitsanulok Province.

Address: 693 Mittraphap Road, Nai-Mueang, Mueang Phitsanulok District, Phitsanulok Province, 65000

Email.: Nuekptk2492@gmail.com

บทนำ

วิสาหกิจชุมชนเป็นนโยบายในการแก้ปัญหาและแก้ไขเศรษฐกิจของประเทศ และความยากจนของประชาชน โดยเฉพาะในชุมชนชนบทหรือชุมชนเกษตรกรรม โดยอาศัยบทเรียนจากอดีตซึ่งประเทศได้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. 2540 วิสาหกิจชุมชนเป็นแนวคิดที่มุ่งเพิ่มคุณค่าผลผลิตตามธรรมชาติหรือการสร้างผลิตภัณฑ์ โดยกลุ่มองค์กรชุมชนเพื่อการบริโภคและสร้างรายได้แก่ชุมชนนั้น ๆ มีหลักคิดสำคัญคือสร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ลดค่าใช้จ่ายให้ครอบครัว สร้างเสริมสุขภาพอนามัยแก่ตนเอง และมีคุณธรรมรับผิดชอบต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ที่อยู่ในชุมชน วิสาหกิจชุมชนมีอยู่มากมายและกระจายอยู่ในชุมชน

วิสาหกิจชุมชนเป็นการประกอบกิจกรรมของชุมชน ซึ่งรวมถึงกระบวนการคิดการจัดการผลผลิตและทรัพยากรทุกขั้นตอน จากภูมิปัญญาขององค์กรชุมชนหรือเครือข่าย วิสาหกิจชุมชนเกิดจากการรวมตัวของชาวบ้านในชุมชนหรือครอบครัว ขาดความรู้ด้านการบริหารจัดการ ขาดศักยภาพในการบริหารจัดการกลุ่ม ส่งผลให้กลุ่มไม่ประสบความสำเร็จ เพราะขาดการนำตัวแปรด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (POSDCORB) และการสร้างศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่ม ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี มีความสามารถในด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ เช่นสุกร แพะ เป็นต้น และเป็นแหล่งพันธุ์ไม้ผลที่เป็นเอกลักษณ์ของ

ชุมชน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการบริหารจัดการกับศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เพื่อนำผลการวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาทางด้านการบริหารจัดการและสร้างศักยภาพให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

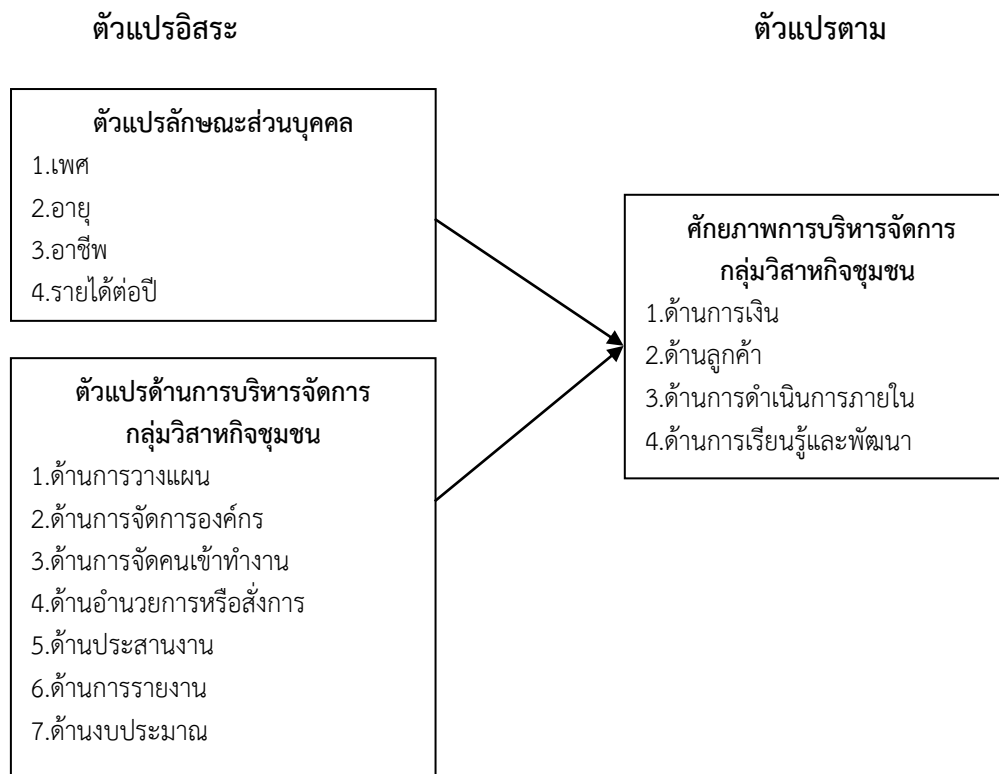
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อเปรียบเทียบศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามตัวแปรส่วนบุคคล
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการบริหารจัดการกับศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

สมมติฐานการวิจัย

1. ตัวแปรส่วนบุคคลที่แตกต่างกันทำให้มีศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแตกต่างกัน
2. ตัวแปรด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีสหสัมพันธ์กับศักยภาพการบริหาร

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงตัวแปรด้านการบริหารจัดการและศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
2. ทำให้ทราบถึงศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยจำแนกตามตัวแปรส่วนบุคคลของสมาชิกกลุ่ม
3. เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางการบริหารจัดการและเพิ่มศักยภาพให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี 25 กลุ่ม 703 คน (ไม่รวมผู้บริหารกลุ่มประธานและรองประธาน)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 249 คน ได้มาจากการเทียบเคียงกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ R.V.Krejcie & D.W. Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 249 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และจำนวนผู้บริหารกลุ่ม 11 คน (เป็นกลุ่มที่เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรส่วนบุคคลเป็นแบบ Check List

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เป็นแบบ Rating Scale 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เป็นแบบ Rating Scale 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open end questionnaire)

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1.ความเที่ยงตรง (Content Validity) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และการประเมินที่ถูกต้อง จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 1.0

2.ความเชื่อมั่นของเนื้อหา (Content Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try Out) จำนวน 30 คน และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ค่าเท่ากับ 0.864

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับตัวแปรด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและผู้บริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จากสมาชิกจำนวน 249 คน ซึ่งเป็นแบบสอบถามและจากผู้บริหารกลุ่มจำนวน 11 คน ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

2.นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้กลับคืนมาทำการตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางการวิจัยและวิเคราะห์เนื้อหาของการสัมภาษณ์เพื่อสรุปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติต่าง ๆ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

2.การวิเคราะห์ตัวแปรด้านการบริหารจัดการใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.การวิเคราะห์ตัวแปรด้านศักยภาพการบริหารจัดการ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.การวิเคราะห์เปรียบเทียบศักยภาพการบริหารจัดการ ใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test ,

F-test (One-Way ANOVA) และทดสอบรายคู่ด้วยสถิติ LSD.

5.ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการบริหารกับศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ใช้สถิติเชิงอนุมาน คือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation analysis)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 89.59 อายุสูงกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.78 รายได้ต่อปี 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.80 อาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 57.03

ผลการวิจัย

1.ในด้านตัวแปรลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวม

ตัวแปรด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติการ
1. ด้านการวางแผน	4.10	0.50	สูง
2. ด้านการจัดการองค์กร	4.16	0.53	สูง
3. ด้านการจัดคนเข้างาน	3.95	0.48	สูง
4. ด้านอำนาจการหรือสั่งการ	4.26	0.49	สูงที่สุด
5. ด้านการประสานงาน	3.94	0.47	สูง
6. ด้านรายงาน	3.90	0.48	สูง
7. ด้านงบประมาณ	4.06	0.40	สูง
รวม	4.10	0.50	สูง

2.ด้านตัวแปรการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อจังหวัดราชบุรี

จากตารางที่ 1 พบว่าโดยภาพรวมตัวแปรการบริหารจัดการทั้ง 7 ด้าน มีระดับปฏิบัติต่อการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับสูง($\bar{X}$ =4.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าตัวแปรที่มีระดับปฏิบัติต่อการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านอำนาจการหรือสั่งการ ($\bar{X}$ =4.26) รองลงมา

คือด้านการจัดการองค์กร ($\bar{X}$ =4.16), ด้านการวางแผน ($\bar{X}$ =4.10), ด้านงบประมาณ ($\bar{X}$ =4.06), ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ($\bar{X}$ =3.95), ด้านการประสานงาน ($\bar{X}$ =3.94) และด้านรา ($\bar{X}$ =3.90) ตามลำดับ

3.ศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านศักยภาพการบริหารจัดการโดยภาพรวมและรายด้าน

ศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำเร็จ
1.ด้านการเงิน	4.01	0.46	สูง
2.ด้านลูกค้า	3.87	0.50	สูง
3.ด้านการดำเนินการภายใน	4.18	0.48	สูง
4.ด้านการเรียนรู้และพัฒนา	4.11	0.46	สูง
รวม	4.04	0.40	สูง

จากตารางที่ 2 พบว่า ศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมทั้งหมด 4 ด้าน อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 4.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ศักยภาพด้านที่มีระดับความสำเร็จต่อการบริหารจัดการสูงสุด คือ ด้านการ

ดำเนินการภายใน ($\bar{X}$ = 4.18) รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้และพัฒนา ($\bar{X}$ = 4.11), ด้านการเงิน ($\bar{X}$ = 4.01) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านลูกค้า ($\bar{X}$ = 3.87) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำแนกตามเพศ

ศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	เพศ				t	P
	ชาย (n = 173)		หญิง (n= 190)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1.ด้านการเงิน	4.05	0.49	4.00	0.46	0.493	0.622
2.ด้านลูกค้า	3.83	0.44	3.87	0.51	-0.433	0.665
3.ด้านการดำเนินการภายใน	4.14	0.48	4.19	0.48	-0.429	0.668
4.ด้านการเรียนรู้และพัฒนา	4.12	0.39	4.11	0.47	0.022	0.982

4 การทดสอบสมมติฐาน

จากตารางที่ 3 พบว่า ศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จำแนกตามเพศ รายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบศักยภาพการบริหารจัดการจำแนกตามอายุ

ศักยภาพการบริหารจัดการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1.ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	4	0.626	0.157	0.740	0.565
	ภายในกลุ่ม	244	51.614	0.212		
	รวม	248	52.241			
2.ด้านลูกค้า	ระหว่างกลุ่ม	4	1.963	0.491	1.966	0.100
	ภายในกลุ่ม	244	60.913	0.250		
	รวม	248	62.877			
3.ด้านการดำเนินการภายใน	ระหว่างกลุ่ม	4	0.715	0.179	0.765	0.549
	ภายในกลุ่ม	244	56.971	0.233		
	รวม	248	57.686			
4.ด้านการเรียนรู้และพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	4	1.243	0.311	1.466	0.213
	ภายในกลุ่ม	244	51.439	0.212		
	รวม	248	52.982			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	0.891	0.223	1.418	0.228
	ภายในกลุ่ม	244	38.329	0.157		
	รวม	248	39.220			

จากตารางที่ 4 พบว่า ศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรีจำแนกตามอายุโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบศักยภาพการบริหารจัดการจำแนกตามรายได้/ปี

ศักยภาพการบริหารจัดการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1.ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	4	3.976	0.994	5.026	0.001
	ภายในกลุ่ม	244	48.265	0.198		
	รวม	248	52.241			
2.ด้านลูกค้า	ระหว่างกลุ่ม	4	4.490	1.123	4.691	0.001
	ภายในกลุ่ม	244	58.386	0.239		
	รวม	248	62.877			
3.ด้านการดำเนินการภายใน	ระหว่างกลุ่ม	4	5.858	1.464	6.894	0.000
	ภายในกลุ่ม	244	51.828	0.212		
	รวม	248	57.686			
4.ด้านการเรียนรู้และพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	4	3.814	0.953	4.731	0.001
	ภายในกลุ่ม	244	49.169	0.202		
	รวม	248	52.982			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	3.984	0.996	6.897	0.000
	ภายในกลุ่ม	244	35.236	0.144		
	รวม	248	39.220			

จากตารางที่ 5 พบว่า ศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จำแนกตามรายได้/ปี โดย

ภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบศักยภาพการบริหารจัดการจำแนกตามอาชีพ

ศักยภาพการบริหารจัดการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1.ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.683			
	ภายในกลุ่ม	245	51.558	1.082	0.357	1.082
	รวม	248	52.241			
2.ด้านลูกค้า	ระหว่างกลุ่ม	3	1.818			
	ภายในกลุ่ม	245	61.059	2.431	0.066	2.431
	รวม	248	62.877			
3.ด้านการดำเนินการภายใน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.647			
	ภายในกลุ่ม	245	57.039	0.926	0.429	0.926
	รวม	248	57.686			
4.ด้านการเรียนรู้และพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	3	0.865			
	ภายในกลุ่ม	245	52.118	1.355	0.257	1.355
	รวม	248	52.982			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.895			
	ภายในกลุ่ม	248	38.325	1.907	0.129	1.907
	รวม	248	39.220			

จากตารางที่ 6 พบว่า ศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จำแนกตามอาชีพ โดย

ภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการบริหารจัดการกับศักยภาพการบริหารจัดการ

ตัวแปร	Sig	<i>r</i>
การบริหารจัดการกับศักยภาพการบริหารจัดการ	.000	.650

จากตารางที่ 7 พบว่า ตัวแปรด้านการบริหารจัดการกับศักยภาพการบริหารจัดการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

เป็นไปในทางบวกระดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการบริหารจัดการทั้ง 7 ด้าน กับศักยภาพการบริหารจัดการ

ตัวแปรด้านการบริหารจัดการ	ศักยภาพการบริหารจัดการ			
	ด้านการเงิน	ด้านลูกค้า	ด้านการดำเนินการภายใน	ด้านการเรียนรู้และพัฒนา
ด้านการวางแผน	.454*	.553*	.586*	.544*
ด้านการจัดการองค์การ	.418*	.584*	.665*	.587*
ด้านการจัดคนเข้างาน	.484*	.625*	.636*	.593*
ด้านอำนาจการหรือสั่งการ	.482*	.518*	.545*	.481*
ด้านการประสานงาน	.462*	.559*	.578*	.508*
ด้านรายงาน	.495*	.639*	.612*	.602*
ด้านงบประมาณ	.542*	.576*	.567*	.521*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 8 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการบริหารจัดการกับศักยภาพ การบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เป็นไปในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p \leq .05$

สรุปและอภิปรายผล

1.ตัวแปรด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี 7 ด้าน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านอำนาจการหรือสั่งการเป็นด้านที่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ เน้นการทำงานที่มีความสามัคคีเอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน เน้นการมีส่วนร่วม เชื้อฟังกกัน ทำกิจกรรมมีความคล่องตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสมะเกษตริณ (2555)

2.ศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ทั้ง 4 ด้าน ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าคือด้านการดำเนินการภายใน อยู่ในระดับสูงสุดทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มส่วนใหญ่จะใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตอย่างคุ้มค่า และนำมาพัฒนาให้เกิดสินค้ารูปแบบใหม่ ๆ อยู่

ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นำชัย ศรีคำ (2550)

3.การเปรียบเทียบศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตัวแปรลักษณะส่วนบุคคล พบว่า จำแนกตามเพศ และอายุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามรายได้/ปี ด้านลูกค้า ด้านการดำเนินการภายในและด้านการเรียนรู้และพัฒนา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกิดสินธุ์ชัย (2550)

4.ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการบริหารจัดการกับศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เป็นไปในทางบวกอยู่ในระดับ ($r=.418$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชินสาร (2558)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน สามารถจ่ายเงินได้อย่างเต็มที่กับผลิตภัณฑ์ที่สนใจ ดังนั้นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ควรคิดรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและผลิตภัณฑ์เน้นที่คุณภาพ เพื่อรักษาลูกค้าให้กลับมาซื้อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนซ้ำอีก

1.2 ประธานกลุ่มควรมีการแบ่งงานให้สมาชิกอย่างชัดเจนตามความสามารถและความเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการเสียหาย

1.3 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ควรหาวิธีการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้กับทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่มีต่อระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน เช่นสภาพทางสังคม การรับรู้ข่าวสาร การสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาตัวแปรที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ตั้งขึ้นมาใหม่

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของลูกค้าว่าลูกค้าชอบสินค้ารูปแบบไหน ประเภทอะไร

References

- Chinnasarn, Phannapa. (2558). **The study of the Relationship Between Management Factors and the Management Potential of Community Enterprise Groups in Buayai District, Nakhonratchasima Province.** M.B.A. thesis. Nakhonratchasima Rajabhat University
- Kerdsinchai, Sumana. (2550). **Participation of Community Enterprise members in Community Enterprise operation in Pathum Thani Province.** Master of Art Thesis Social Sciences for Development College. Chandrakasem Rajabhat University.
- Krejcie, R.V., and Morgan, D.W. (1970), **Determining Sample Size for Research Activities. Education and Psychological Measurement.** 80, 607-610.
- Numchaikha, Wantanee. (2550). **Study and Research to increase the management potential of OTOP products in Community Enterprise in Thanyaburi District Pathum Thani Province.** Bangkok : Department of Art, Design and Technology Faculty of Art Rajamangala University of Technology Thanyaburi.
- Somakettrin, Chakkaphan. (2555). **Guidelines for the potential development in Community Enterprise Groups Management at Sisaket Province.**